

Bude věci žalovaného úřadu, aby řídě se právním názorem zde nejvyšším správním soudem vysloveným, věc znovu posoudil a rozhodl, lze-li stěžovatele pokládati vzhledem k ustanovení §u 1, lit. a), čís. 2, za válečného invalidu.

(Nález nejvyššího správního soudu ze dne 22. prosince 1928, č. 34199/28.)

§ 25. a) — Sourozenec nemá nároku na důchod vál. poškozců.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 14. března 1927, č. j. 7444-V/1 a-1927, nepřiznalo ministerstvo sociální péče stěžovatelce důchod sourozenců podle §u 25, lit. a), zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 25. ledna 1922, č. 39 Sb. z. a n., po zemřelém bratru.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nejvyšší správní soud:

Stěžovatelka domáhá se přiznání důchodu sourozenců podle §u 25, lit. a), zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 25. ledna 1922, č. 39 Sb. z. a n., po zemřelém bratru.

Ustanovení toto zmocňuje pouze ministerstvo sociální péče, aby za podmínek v citovaném předpisu vytčených přiznalo důchod sourozencům, nezakládá však pro sourozence právního nároku na přiznání důchodu, a to ani tehdy, když jsou splněny podmínky tam uvedené.

Nepřísluší-li však stěžovatelce ze zákona právní nárok jí vznesený, nebylo zamítavým výrokem žalovaného úřadu porušeno žádné její subjektivní právo a nelze proto shledati naříkané rozhodnutí ani nezákonným, ani vadným, zejména snad proto, že neobsahuje bližšího odůvodnění.

Slušelo tudíž stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.

(Nález nejvyššího správního soudu ze dne 12. ledna 1929, č. 238/29.)

Zaopatření sirotka vylučuje nárok na důchod.

Výměry ze dne 12. ledna 1927, č. j. 885/27 a 4242/27, nepřiznal zemský úřad pro péči o válečné poškozence v Bratislavě od 1. ledna 1926 ani důchod vdovský T. Ž., ani důchod sirotčí nezletilému J. Ž., nar. 12. května 1911.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 12. května 1927, č. j. 14872-V/1a-27, zamítlo ministerstvo sociální péče stížnost T. Ž. do hořejších výměrů zemského úřadu a potvrdilo napadené výměry z těchto důvodů:

„Podle zákona ze dne 4. května 1926, čís. 74 Sb. z. a n., nemá válečný poškozenec nároku na důchod od 1. ledna 1926, jestliže příjem jeho z činnosti hospodářsky samostatné dosažený v r. 1925 překročil 5000 Kč.

Podle §u 2, odst. 3, zákona ze dne 20. února 1920, čís. 142 Sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 25. ledna 1922, č. 39 Sb. z. a n., započítává se poškozenci, jenž sám nemá samostatného příjmu, jenž však má rodiče povinné pečovatí o jeho výživu, onen díl příjmu rodičů, který na něho podle počtu členů domácnosti vypadá.

Příjem z hospodářství, které stěžovatelka vede a z něhož užitek také bere, činil za rok 1925 podle úředního zjištění 28.870 Kč, takže vzhledem k tomu, že se stěžovatelkou žijí ve společné domácnosti ještě 2 synové, připadal na jednoho člena domácnosti příjem 9623 Kč, kterážto částka překročila jak zákonnou hranici příjmovou, tak i součet hranice a požitků, které by jinak stěžovatelce (900+450) a jejímu synu Josefu (400+200) příslušely.

Tvrzení stěžovatelky, že není sama majitelkou hospodářství, že sama nebere z hospodářství užitek, nebylo konaným šetřením prokázáno a jest nerozhodným, ježto příjem dětí žijících s poškozencem ve společné

domácnosti započítává se podle §u 2, odst. 2, zákona o požitcích válečných poškozců do příjmu poškozence samého. Rovněž nebylo prokázáno, že požárem utrpěla podstatnou škodu na svém majetku.

Proto bylo stížnost jako neodůvodněnou zamítnouti a napadené výměry potvrditi.

Stěžovatelce však zůstává vyhrazeno právo, aby úředním dokladem prokázala, že zdaněný příjem její za rok 1925 nedosáhl zákonné hranice, načež bude o nároku jejím na důchod nově rozhodnuto.“

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí z důvodů zmatečnosti a vadnosti řízení uvážil nejvyšší správní soud:

Stěžovatelka napadá zjištění žalovaného úřadu, že příjem z hospodářství za rok 1925 obnáší 28.870 Kč. Namítá v tomto směru, že vede s 2 dětmi malé hospodářství v podkarpatském studeném kraji, jehož výdělek není valný a kromě stravy se konsumuje ve mzdách, daních a podobně, a že úřad nevzal zřetele ani ke škodě ve výši 17.000 Kč, kterou utrpěla požárem v roce 1925 a na kterou obdržela pouze pojistné 2000 Kč, ani k tomu, že trpí chronickou nemocí ze spisů patrnou, která ji činí neschopnou k těžké polní práci vůbec.

Žalovaný úřad zjistil v daném případě příjem stěžovatelky z hospodářství za rok 1925, který je směrodatným pro otázku přiznání důchodu v roce 1926, s hlediska §u 2, zákona o požitcích válečných poškozců.

Poněvadž předpis §u 2 vztahuje se vůbec na válečné poškozence, tedy i na příslušníky invalidů a pozůstalé po nich (srovnej § 1, lit. b) a c) zákona ze dne 8. dubna 1919, čís. 199 Sb. z. a n., a nález Boh. A., č. 5735), nelze o tom pochybovati, že právem použil žalovaný úřad při zjištění příjmů §u 2 zákona. Příjmem po rozumu zákona sluší rozuměti dle prováděcího nařízení čís. 363 z roku 1922 Sb. z. a n. příjem zdanitelný, totiž příjem tvořící podklad pro vyměření daně z příjmu. Příjem tento zjistí úřady pro péči o válečné poškozence dotazem u příslušné berní správy a teprve, nebyla-li daň z příjmu pro dotčený rok dosud vyměřena, vlastním šetřením.

V daném případě obrátil se úřad na berní správu v Trnavě, která sdělila, že vdově byla důchodková daň komisí již ustálena a příjem její vypočítaný dle obvyklých pravidel a komisí ustálený činí za rok 1925 28.870 Kč.

Vzal-li žalovaný úřad výsledek tohoto úředního šetření za podklad zjištění příjmu z hospodářství za rok 1925, měl pro své zjištění spolehlivý podklad ve spisech správních a nelze mu vytýkati proto vadnost řízení, tím méně pak „zmatečnost“, jak stížnost se nesprávně vyjadřuje.

Za tohoto stavu nebylo již povinností úřadu, aby blíže vyšetřoval osobní a majetkové poměry stěžovatelky, zejména snad také vliv požáru stodoly nebo vliv choroby stěžovatelčiny na výši příjmu stěžovatelčina za rok 1925.

Jak již nejvyšší správní soud vyslovil ve svém nálezu ze dne 8. června 1926, č. 12101/26, na jehož důvody se dle §u 44 jedn. řádu odkazuje, stačí sdělení berní správy obsahující zprávu jednak o tom, že daň z příjmu byla vyměřena, jednak pak příjem zdanitelný, aby bylo dostačným podkladem zjištění příjmu válečného poškozence. Tím ovšem není bráněno straně, aby, vykáže-li se úředním dokladem o tom, že příjem tento byl potom snížen pod zákonnou hranici, uplatňovala nárok na důchod cestou obnovy řízení, jak také žalovaný úřad v doslovu svého rozhodnutí naznačil.

Jiných výtek stížnost nevznesla, zejména nebrojí ani proti použití 3. odst., §u 2 zákona, co do otázky, jakým poměrným dílem z příjmu stěžovatelčina má býti započítán příjem sirotka nezletilého ani proti zjištění, že příjem sdělený berní správou jest příjmem stěžovatelčiny, ani proti použití 2. odst. §u 2.

Z bezvadného zjištění příjmu stěžovatelky, pokud se týče sirotka nezletilého, se podává, že zjištěný příjem přesahuje součet hranice příjmové a případných požitků, které by jinak příslušely stěžovateli a jejímu synovi Josefu.

Z úvah těchto dospěl nejvyšší správní soud k závěru, že naříkaný výměr není ani zmatečný, ani vadným, jak vytýká stížnost, i byla proto stížnost zamítnuta jako bezdůvodná.
(Nález nejvyššího správního soudu ze dne 12. ledna 1929, č. j. 240/29.)

K §§ 2 a 31 odst. 2. požitkového zákona. — Předpis daně. Povinnost navrátiti neprávem vybraný důchod.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 17. června 1927, č. j. 18324/V-1a-27, zamítlo ministerstvo stížnost do výměru zemského úřadu pro péči o válečné poškozence ze dne 11. dubna 1927, č. j. 80268/27, kterým stěžovateli od 1. května 1920 byl oduznán přiznaný důchod invalidní a potvrdilo výměr ten. Neprávem vybírané invalidní požitky se nepromíjí a postup zemského úřadu ohledně vymáhání přeběrku invalidních požitků se schvaluje.

V důvodech se uvádí, že stěžovatel, povoláním obchodník obuvi a spolumajitel domu, je svoboděn, pečuje o matku: byl uznán 80% neschopným výdělků.

Hranice příjmu činí u něho podle zákona z roku 1920 č. 142 Sb. z. a n. 4.400 Kč, součet hranice a případného invalidního důchodu 5.840 Kč (4.400+1.440).

Podle zákona z roku 1922 č. 39 Sb. z. a n. činí hranice 6.600.— Kč (součet hranice a přípustných invalidních požitků 9.480.— Kč) (6.600+1920+960).

Podle zákona z roku 1924 č. 79 Sb. z. a n., pokud se týče č. 297 a z roku 1926 č. 79 a č. 236 Sb. z. a n., činí hranice 5.500.— Kč (8.380 Kč) (5.500+1920+960).

Příjem stěžovatelův z činnosti hospodářsky samostatné dani z příjmu podléhající činil dle zjištění v roce

1919		28.000 Kč
1920		15.974 Kč
1921		27.120 Kč
1922		20.904 Kč
1923		33.558 Kč
1924		34.726 Kč
a 1925		34.726 Kč

ročně, tudíž překročil v těchto letech hranici zákonem stanovenou a stěžovatel nemá nároku na důchod válečných poškozenců ad 1. května 1920 do 31. prosince 1926.

Dle §u 31, lit. a), zákona č. 39/1922 Sb. z. a n., je zemský úřad oprávněn kdykoliv znovu prozkoumati podmínky důchodu a může pak zastaviti důchod úplně nebo částečně, odpadly-li nebo změnily-li se podmínky, za nichž důchod byl přiznán a vyměřen nebo objevily-li se okolnosti, z nichž je patrné, že podmínky by neodpovídaly skutečnosti.

Dle posledního odstavce §u 31 citovaného zákona jsou důchodcové povinni každou změnu ve svých poměrech, jež se dotýká podmínek, za nichž důchod byl přiznán a vyměřen, oznámiti hned zemskému úřadu a ručí za škodu vzniklou opomenutím této povinnosti.

Stěžovatel nepravými udáními o svém jmění a příjmu vylákal přiznání invalidních požitků a je proto povinen, aby nahradil škodu tím vzniklou, jejíž vymáhání se schvaluje.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí, jen pokud se týče výroku o náhradě přijatého invalidního důchodu a vymáhání přeběrku, uvážil nejvyšší správní soud: